

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rautatiekuljetuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rautatiekuljetuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 240/2022 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Johanna Isoaho, oikeusministeriö
- ylitarkastaja Eveliina Uusitalo, liikenne- ja viestintäministeriö
- erityisasiantuntija Kirsi Tervola-Joutsen, Liikenne- ja viestintävirasto
- johtava asiantuntija Annina Huolman, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- johtaja Jonna Juslin, VR-Yhtymä Oy

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi rautatiekuljetuslakia, liikenteen palveluista annettua lakia ja kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annettua lakia.

Esityksen tarkoituksena on päivittää rautatiekuljetuslakiin uutta matkustajien oikeuksia ja velvollisuuksia koskevaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta täydentävät kansallisia poikkeuksia koskevat säännökset. Esityksen mukaan asetusta ei sovellettaisi kansainvälisessä liikenteessä, eikä sitä kaikilta osin sovellettaisi lähijunaliikenteeseen eikä historialliseen liikenteeseen.

Lisäksi liikenteen palveluista annettuun lakiin ja kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annettuun lakiin tehtäisiin eräitä vähäisiä muutoksia uuden asetuksen johdosta.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 7.6.2023, samana päivänä kuin uutta asetusta aletaan soveltaa.

Valiokunnan mietintö LiVM 17/2022 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

(1) Esityksessä ehdotetut lakimuutokset liittyvät uuden rautatieliikenteen matkustajien oikeuksia ja velvollisuuksia koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen ((EU) 2021/782), niin sanotun rautatievastuuasetuksen soveltamiseen Suomessa. Asetuksessa säädetään muun muassa matkustajien oikeuksista viivästys- ja peruutustilanteissa sekä vammaisten henkilöiden ja liikuntarajoitteisten matkustajien oikeuksista.

(2) Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia matkustajille, rautatieyrityksille tai vieranomaisille, ja ehdotettavat kansalliset poikkeukset vastaavat pitkälti tällä hetkellä voimassa olevia poikkeuksia. Valiokunta pitää ehdotuksia tarpeellisina ja pitää hyvänä, että saadun selvityksen mukaan uusi rautatievastuuasetus laajentaa erityisesti vammaisten henkilöiden ja toimintarajoitteisten henkilöiden oikeuksia rautatieliikenteessä.

(3) Saamansa selvityksen perusteella ja esityksestä ilmenevistä syistä valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 240/2022 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen.

Helsingissä 17.11.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Suna Kymäläinen sd
jäsen Heikki Autto kok
jäsen Sandra Bergqvist r
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Petri Huru ps
jäsen Juho Kautto vas
jäsen Jouni Kotiaho ps
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Joonas Könttä kesk
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Paula Werning sd

Valiokunnan mietintö LiVM 17/2022 vp

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula